

שבת
שלום!

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוזאס שליט"א

ביחד

נתינת כבוד

כל אדם יודע בתוך תוכו שהוא לא מושלם, והוא מוכן לקבל תוכחה וביקורת, ובלבד שהדברים יאמרו בנחת ובדרך ארץ. תוקפנות מצד המוכיח יוצרת סגירות אצל השני ובכך אנו מפספסים את המטרה. לכן, לפני אמירת ביקורת, עלינו להתבונן דווקא במעלות של בן הזוג. ההתבוננות במעלות בן הזוג משפיעה על שני דברים:

1. מוריידה את עוצמת הביקורת. 2. הדברים יאמרו מתוך כבוד ולא מתוך זלזול.

כל אחד מבני הזוג יקח לעצמו דף ועט, יסתגר בחדר נפרד ויכתוב 10 מעלות שיש לבן או בת הזוג. כל אחד מהם ירשום בראש הדף: "שיר המעלות לאשתי" או "שיר המעלות לבעלי", וזו תהיה הכותרת לעשרת הדברים הטובים שקיימים בבן הזוג. בעל או אשה שמרגישים שאין אצל השני דברים טובים ואין לו שום מעלה, הרי הם כופרים בטובה! אין אדם בעולם שאין לו מעלות, ואין לו ייחודיות משלו.

מסופר על רב שעבר עם תלמידיו ליד נבלת כלב. התלמידים סתמו את אפם לנוכח הריח הרע. הרב ראה את תגובתם ואמר להם: ראו כמה לבנות שניה. הרב לימד אותם יסוד גדול, שגם לנבלת כלב יש מעלה. לראות את החסרונות שבשני, ואת החולשות, זהו הדבר הקל ביותר. אבל למצוא את היתרונות, זה קצת קשה. כשהרב ראה שתלמידיו מתמקדים בחסרון, הוא מיד הדגיש בפניהם את היתרון ואמר 'ראו כמה לבנות שִׁנְיָה'. אם לנבלת כלב מת יש מעלה, כל שכן לכלב החי, קל וחומר לאדם שיש יתרונות, ופי אלף לבעלי או אשתי.

אמר לי פעם מיישהו: אין לי מה לכתוב עליה. שאלתי אותו: אתה נשוי? איזו שאלה, הוא ענה. למה הגעתי אליך? תרשום, אמרתי לו, 1. הסכימה להתחתן איתי! נכון שזו מעלה? שאלתי. מעלה גדולה מאד, הוא ענה. זה 1, עכשיו 2: תגיד היא אף פעם לא בישלה לך? הוא חייך ואמר: אשתי אלופת העולם בבישול. אמרתי לו: אם כן, תרשום 2. אמרתי לו: אף פעם היא לא עושה ספונגיה? הוא צחק ואמר: הרב, אחרי הספונגיה אשתי מסתובבת עם זכוכית מגדלת... עוד שאלה שאלתי אותו: תגיד לי, ללדת ילדים זה פיקוח נפש? בוודאי, הוא ענה. כמה ילדים יש לך? שאלתי. חמישה. אמרתי לו תרשום: מעלה רביעית, אשתי נכנסה חמש פעמים לסכנת נפשות בשביל ללדת לי ילדים. ואם נשב כעת עוד 5 דקות נוכל לרשום לפחות עוד 20 דברים. כיוצא בזה גם אצל האשה, אם היא מתקשה לרשום את מעלותיו של בעלה, כדאי שתעיין במה שכתבנו. אני מבטיח לכם שברוב המקרים, אחרי שקראנו את כל המעלות שברשימה, הביקורת תיעלם לגמרי. ואם היא עדיין נדרשת, היא תועבר בעוצמה הראויה, מתוך כבוד, ובן הזוג יקבל את הדברים אפילו באהבה.

פרשת השבוע

המפגש הגדול

"הצילני נא מיד אחי מיד עשו, כי ירא אנוכי אותו פן יבא והכני אם על בנים". אחרי 22 שנה שהיה יעקב בבית לבן נשא את נשותיו והוליד את השבטים הגיע הזמן לחזור לארץ ישראל.

אבל בארץ ישראל מחכה לו אחיו הגדול עשו שלא שכח שיעקב לקח את בכרותו ואת ברכותיו לפני שברח ללבן. המפגש הזה מאד מסוכן ואי אפשר לדעת מה יהיה בסופו. לכן יעקב אבינו מתכוון בשלשה דרכים: לדורון, לתפילה, ולמלחמה.

נתבונן בתפילת יעקב שביקש מהקב"ה שיצילהו. "הצילני נא מיד אחי מיד עשו", מפני מה יעקב אבינו כופל את דבריו "מיד אחי מיד עשו"? כולם יודעים שיש לו רק אח אחד.

אלא ביקש יעקב מהקב"ה שיצילהו בן אם עשו מתנהג כאחיו ומראה אחווה וסימפטיה ובין אם הוא מתנהג כעשו הרשע שבא למלחמה עם צבא וכלי נשק. קוראים יקרים מתי עשו יותר מסוכן, כאשר הוא מופיע "כאחי" או מופיע "כעשו"? כמובן שאחי יותר מסוכן שהרי אם הוא מופיע כעשו אפשר לראות את האויב להכיר אותו, לדעת באיזה כלי נשק הוא משתמש ולהפעיל טקטיקות ואסטרטגיות, שהרי רואים מולנו את האויב.

אבל אם הוא מופיע כאחי אי אפשר לדעת מתי תהיה ההתקפה וקשה מאד להתגונן מפניו. לכן הקדים יעקב אחי לעשו כי שם המלחמה קשה יותר. ובאמת כאשר נפגשו יעקב ועשו התגלה עשו כמו אחיו שנאמר: "וירץ עשו לקראתו ויחבקו ויפול על צואריו וישקו... בתורה המילה ישקו יש מעליה נקודות, ומפני מה? אמרו חז"ל אל תגיד וישקו אלא וישכחו – עשו ניסה לנשך את יעקב.

ועל זה אמר החכם מכל האדם "נאמנים פצעי אוהב ונעדרות נשיקות שונא" כלומר כשהאוהב שלך פוצע אותך ומוכיח אותך זה הרבה יותר טוב מאשר השונא מנשק אותך, כשהאויב מנשק אותך לא יכול להגן על עצמך והסכנה שתתחבר איתו!!! ובאותו זמן תהפוך להיות חלק ממנו שזה "הנשיכה" הגדולה ביותר.

מציאות זאת מוכחת לדורות. כשעם ישראל התחבר לגויים והפך להיות חלק מהם הוא פשוט נעלם! ההתבוללות נוגסת בעם ישראל יותר מהלחמות הקשות בהיסטוריה שהרי במשך הדורות עשרות מיליונים התבוללו כאשר הגוי – עשו – התנהג "כאחי" ואז הוא כבר לא צריך להפעיל שום כח ואפילו לא לירות ירייה אחת וכבר אנחנו נופלים לרגליו ונעלמים.

מפני מה עם ישראל לא גדל בכמות ב-70 שנה האחרונות? בגלל האחוזים הגבוהים של התבוללות וזה כתוצאה מכך שעשו מתנהג איתנו כמו אח.

שבת שלום ומבורך
אבנר קוזאס

אדם אחד פונה לקב"ה בתפילה ואומר לו:
רבונו של עולם אם תתן לי לזכות בשני מיליון ₪ בלוטו,
אני מבטיח שאשב ואעסוק כל ימי חיי בתורה.
לפתע שומע הוא בת קול שאומרת לו: הי אדוני חדל מתפילתך,
יש לי כבר המון אברכים שעושים את זה גם בשביל
1500 שקל בחודש...

בדיחה

"אם היו כולם נותנים שבח והודיה לה' יתברך בין על הטוב ובין על הרע – בוודאי היו מתבטלים כל הצרות וכל הגלויות והייתה באה הגאולה השלימה!" (ר' נתן מברסלב)

פתגם השבוע

לקבלת העלון במייל יש לשלוח בקשה למייל: betenuh@gmail.com

טון דיבור חד משמעי

טון הדיבור צריך להיות ברור וחזק. לא מתחנן, לא מבקש, לא מתחנן, אלא פוקד!

הילד שומע לא רק את המילים, אלא גם מקשיב למנגינה. צריכים לדעת שמנגינה יכולה לשנות משמעות.

לפנינו שתי תגובות של אמא כלפי בנה שהרביץ לאחיו.

אמא מס' 1 אמרה לו בטון סמכותי ומצנה: אל תרביץ לאחיד! אמא מס' 2 אמרה לו בטון הססני ומתרפס: אל תרביץ לאחיד... הראשונה אמרה בטון נחרץ והפעילה את הילד להפסיק את מעשיו. השניה אמרה בטון הססני, ושדרה לו שהוא יכול להמשיך לעשות מה שהוא רוצה.

גם את עשרת הדברות שהן סדרה של הוראות ברורות, צריך לקרוא בטון הנכון ובמנגינה המדויקת. אפשר לקרוא אותן בטון מצנה: "לא תגנב!" "לא תתחמד!" ואפשר לקרוא אותן בניגון אחר: "לא, ... תגנב!" "לא, ... תתחמד!". במנגינה הזו ה'לא' הפך להיות 'כן'.

יש לנו דוגמא נפלאה למשמעות של השינוי בטון הדיבור, בעת שאנו משכיבים את הילדים לישון ומעירים אותם בבוקר.

כולנו יודעים שהזמן שלוקח להשכיב אותם לישון גדול פי כמה וכמה מהזמן שלוקח לנו להעיר אותם. הסיבה לכך פשוטה - בלילה אין קו אדום ברור.

כלומר, אין צלצול של בית ספר, אין הסעה שתעבור ונפספס אותה. לכן, זה לא יהיה 'אסוף' אם הילד ישן בשבע וחצי במקום בשבע.

והתוצאה שהפקודות בשעת ההשכבה לא ברורות, המנגינה שלהם לא מפעילה, והילדים מרגישים בקול שלנו שאנחנו לא מספיק נחושים בדעתנו.

שמתם לב, שכאשר יש שעת אפס להתחלת הלימודים, הוראות ההורים ברורות, והטונים חדים. והתוצאה שהילדים מתעוררים ומתארגנים במהירות.

איך הפלא הזה מתרחש? הוא אשר אמרנו, הטונים של הלילה הם לא הטונים של הבוקר.

סיפור לשבת

הרב הצדיק רבי דוד אביחצירא זצוק"ל הי"ד

רבינו התחתן והתאלמן פעמיים, ונולדו לו שמונה בנים ובת אחת. כל בניו למעט הצעיר שבהם נפטרו עוד בחייו. ועל אף שסבל ממחלות רבות והניסיון העצום של פטירת שמונה מילדיו, היה ידוע כאדם שמח שאף עודד אחרים. הוא נמנע מלצאת אל הרחוב. בית מדרשו והמקווה שלו היו בביתו. כאשר היה יוצא לרחוב, לא היה מהלך ברחוב אלא מדלג מגג לגג, ובאותה שעה היו מכריזים לבל תהין אישה לצאת מפתח ביתה עד אשר ישוב לביתו. פרישותו המופלאה נודעה ברבים. לא אכל מאכלי בשר בשל השחיטה, צם פעמים רבות ובכלל מיעט לאכול. לא ישן על מיטה אלא על כיסא. מדי בוקר לפני לימודיו היה מסתגר בחדרו, ושם היה נכנס בתוך ארון קבורה ומכסה עצמו בעפר על מנת לזכור את יום המיתה ולהתגבר על יצר הגאווה.

בשנת התרע"ז כבש צבא צרפת את מרוקו. הערבים התארגנו בראשות מולאי מוחמד ונלחמו בצרפתים. לאחר תקופה ארוכה נסוגו הצרפתים. מולאי מוחמד נלחם אז מול משפחת המלוכה המרוקנית הרגם ותפס את כס השלטון בכח זרועו. בשנת התר"פ הוציא גזרה להרוג את כל היהודים הגרים במחוז תפילת.

בשבת יד כסלו לבש רבינו בגדי חול שחורים במקום בגדי שבת הלבנים שאותם נהג ללבוש. התושבים היהודים התפלאו עד מאוד לראות זאת והבינו, כי רבינו יודע דבר מה ומכינס לכך ואכן בשבת בצהרים החל מולאי מוחמד לרכז את יהודי האזור, על מנת להוציאם להורג. החיילים של מולאי מוחמד הקיפו את האיזור וגרמו לפחד רב. אז החל הצדיק לעודד את הקהילה, באומרו, כי התפלל לריבוננו של עולם שבמקום שיהרגו כל אנשי הקהילה, ביקש למות כפרת כולם.

לאחר שהתקבצו כל היהודים אל הכיכר המרכזית, שכנעו יועציו של מולאי שכדאי לו להרוג רק את רבם של היהודים, בהטעימם שאם ימותו כולם לא יוכלו לגבות מהם מיסים ותשלומים אחרים. ואכן תפילתו של ר' דוד נענתה בשמים ונכנסו דבריהם של יועציו של מולאי מוחמד באוזניו והוא שמע לדבריהם.

מיד ציווה לקחת את רבי דוד ואת שני עשירי העיר רבי יצחק בן שמחון ובנו רבי דוד למפקדתו. הרשע העריץ הציב את גופם מול לוע של תותח וירה משם פגז...

לאחר מותו גזר מולאי מוחמד, כי אסור להתאבל על מות רבי דוד, ואיים כי מי שימצא מתאבל על פטירת הצדיק יוצא גם כן להורג! מספר ימים אחרי הריגתו של רבי דוד הי"ד הועברה גופתו אל ראשי הקהילה, והוא נקבר בלווייה צנועה, שאף בה בלשו חיילי המורדים לבל יעז איש להתאבל ולבכות על פטירת הצדיק.

שנים אחר כך סיפר הצדיק רבי ישראל אביחצירא (סידנא בבא סאלי זצ"ל, אח רבינו) סיפור מדהים - כשבאו אנשי החברא קדישא של תפילת לאסוף את חלקי גופתו הקדושים לקבורה, הם לא מצאו חלק מיד שמאל באזור השריר שעליו מניחים את התפילין של יד, ולאחר חיפושים רבים נאלצו לצערם לקבור את הצדיק ללא חלק זה של גופו. אנשי החברא קדישא סיפרו שרבי דוד בא אליהם בחלום לאחר הקבורה ואמר להם שלא יצטערו, כי זה עונשו משמים! על כך שפעם אחת בשעת הנחת תפילין, בין תפילין של יד לתפילין של ראש הרהר בדברי תורה, ועל כך נענש שאותו חלק באזור השריר מיד שמאל, במקום בו מניח את תפילין של יד דווקא הוא נעלם!

למרבה הפלא הוא אף גילה להם איפה נמצא החלק החסר והם הלכו לאותו מקום, וכמוכן, מצאו את החלק, כפי שגילה להם ר' דוד והוסיפו אותו לקבורה בדיעבד. הצדיק הרב ישראל אביחצירא זצוק"ל (ה'בבא סאלי) מיאן להתנחם על אחיו, ונהג אבלות מעבר לשנה הנהוגה.

לאחר שבע שנים בדיוק, ביום ההילולה, חלם חלום. בחלומו טבל במקווה של סבו היאביר יעקב זיע"א. לפתע נפתחו השמיים. ממעל ירדו שבעת רועי ישראל בדמות מנורות אש בוהקות, ונבלעו בבית המדרש. מיד אחריהם הופיעה דמותו המאירה של רבי דוד. הבבא סאלי רצה להיכנס עמו להיכל, ואחיו עצר בעדו: "אינך יכול להיכנס, מפני שאתה שרוי עדיין בעולם החיים, אך אני מתיר לך לשבת סמוך לפתח ולומר עמנו תיקון חצות."

לאחר מכן הוסיף: "דע לך, אחי, שיש לי צער גדול מכך שאתה מוסיף להתאבל עליי. הרי כל הצער שהיה לי לא ארך יותר משננייה אחת... תיכף ומיד העלו אותי למחיצתי בעולמות העליונים, למקום שאיני יכול לפרט לך את גודל מעלתו ועוצם התענוגים שבו. ואם ברצונך לגרום לי קורת רוח, הפסק להתאבל!"

הבבא סאלי התעורר מחלומו. לאחר שהתפלל שחרית, ערך התרת נדרים למנהגי האבלות שקיבל על עצמו. הוא סיפר ברבים את דבר החלום, ואותו יום נקבע ליום משתה ושמחה לכבוד נשמת הקדוש, רבי דוד אביחצירא הי"ד.

שאל את הרב

לייעוץ באופן אישי עם הרב אבנר קוואס שליט"א

ניתן להתקשר בימים ג' וד' בין השעות 14:30-15:30

1599-59-59-39

קן ההלכה הספרדי הארצי

3030 * 073-7-860-860

רב קווי | בעלות שיחה רגילה

שלוחה 2

מענה טלפוני לשאלות בעניני שלום בית וחינוך ילדים, עם יועצים מומחים שע"י הרב אבנר קוואס שליט"א בין השעות 09:00-23:00

שלוחה 1

מענה טלפוני לשאלות בהלכה שע"י מורי הוראה הפוסקים ע"פ פסקי מרן הגר"ע יוסף זצוק"ל, בנשיאות חבר מועצת חכמי התורה הגאון הגדול הרב דוד יוסף שליט"א 24 שעות ביממה רצוף